

ETTEVALMISTUSED
TEMPLISSE
MINEKUKS

ETTEVALMISTUSED
TEMPLISSE
MINEKUKS

See brošüür on kohandatud
Boyd K. Packeri raamatust
The Holy Temple

esikaanel: Soolajärve tempel
tagakaanel: Laie Havai tempel

© 2003 Kõik õigused kuuluvad Intellectual Reserve, Inc.

Printed in Italy

Ingliskeelse originaali heakskiit: 8/02
Tõlke heakskiit: 8/02

Originaali tiitel:
Preparing to Enter the Holy Temple

36793 124
Estonian

TULGE TEMPLISSE

Selleks miks keegi peaks tahtma templisse tulla, on mitmeid põhjuseid. Isegi selle välimus näib vihjavat selle sügavalt vaimsetele eesmärkidele. See saab veelgi ilmsemaks selle seinte vahel. Templi ukse kohal seisab austusavaldus: „Pühadus Issandale“. Sisenedes ükskõik millisesse pühitsetud templisse, olete te Issanda kojas.

Me ehitame Kirikus mitmesuguseid hooneid. Nendes me kummardame, õpetame, leiame meelelahutust ja organiseerime. Me võime organiseerida nendes hoonetes või isegi üüritud saalides vaikondi, kogudusi, misjoneid, kvoorumeid ja Abiühinguid. Aga kui me organiseerime perekondi vastavalt Issanda ilmutatud korrale, teeme me seda templites. Templiabieliu – see pitseerimistalitus, on peamiseks õnnistuseks, millest te võite osa saada pühas templis.

Templites võivad end vääriliseks tegevad Kiriku liikmed osaleda kõige ülendavamates lunastavates talitustes, mis on inimesele ilmutatud. Püha tseremoonia osana võib inimene saada seal pestud ja võitud, ta võib saada õpetust, endaumendi ja pitseeritud. Ja kui me oleme saanud need õnnistused iseendale, võime me teha neid nende heaks, kes surid ilma sellise võimaluseta. Templites tehakse pühi talitusi elavatele ja surnutele ühtemoodi. Siin on ristimisbassein, kus tehakse surnute heaks asenduslikke ristimisi, mil väärilised liikmed toimivad nende asemikena, kes on läinud eesriide taha.

„Tulge templisse.“ Kui te ei tule praegu, siis tulge peagi. Palvetage innukalt, seadke oma elu korda, säästke, mis iganes võimalik, lootes, et see päev võib tulla. Alustage nüüd seda vahel väga keerulist ja masendavat meeleparanduse teekonda. Tempel muudab inimest ja teeb igasugused sinnamineku nimel tehtud jõupingutused ohtralt tasuvateks. Kui mõned elavad

templist väga kaugel, siis templid tulevad teie juurde ehk enne, kui teie nende juurde lähete. Säilitage usku ja lootust ning otsustage, et te tulete – et te olete väärilised ja tulete templisse.

NEED ASJAD ON PÜHAD

Pühakirjade hoolikas lugemine ilmutab, et Issand ei rääkinud kõiki asju kõikidele inimestele. Püha informatsiooni saamiseks pidid olema mõned eeldused. Templitseremooniad langevad sellesse kategooriasse.

Me ei vestle templitseremooniatest väljaspool templeid. Teadmisi nendest templitseremooniatest ei kavatsatud kunagi anda vaid üksikutele valitutele, keda kohustatakse tegema kindlaks, et teised neist kunagi teada ei saa. Tegelikult on see otse vastupidi. Me innustame väga igat hinge saama templikogemuse vääriliseks ja end selle jaoks ette valmistama. Neile, kes on olnud templis, on õpetatud ideaali: ühel päeval on igal elaval hingel ja igal hingel, kes on kunagi elanud, võimalus kuulda evangeeliumi ja võtta vastu või lükata tagasi templi poolt pakutav. Kui see võimalus saab tagasi lükatud, peab see olema tehtud isiku enda poolt.

Templitalitused ja -tseremooniad on lihtsad. Need on kaunid. Need on pühad. Neid hoitakse konfidentsiaalsetena, et neid ei antaks neile, kes ei ole valmistunud. Uudishimu ei ole ettevalmistus. Ka pelgalt sügav huvi pole ettevalmistus. Talitusteks valmistumise juurde kuuluvad sellele eelnevad sammud: usk, meeleparandus, ristimine, konfirmeerimine, väärilisus, selline küpsus ja väärikus, mis oleksid sobilikud sellele, kes tuleb Issanda kotta kui kutsutud külaline.

Enne templisse minekut peame me olema ettevalmistunud. Enne templisse minekut peame me olema väärilised. Selleks on seatud piirangud ja tingimused. Need on seatud Issanda ja mitte inimese poolt. Ja Issandal on täielik õigus ja võim teha korraldusi, et templisse puutuvaid asju tuleb hoida pühade ja konfidentsiaalsetena.

Templisse võivad siseneda kõik, kes on väärilised ja igal moel kõlvulised, et tutvuda seal pühade toimingute ja talitustega.

VÄÄRILINE SISENEMA

Kui te hakkate veidi tunnetama templiõnnistuste väärtust ja templis tehtud talituste pühadust, ei kõhkle te Issanda poolt templisse sisenemiseks seatud kõrgete käitumisnormide õigsuses.

Selleks, et teid templisse lubada, peab teil olema kehtiv soovitus. See soovitus peab olema allkirjastatud teie koguduse piiskopi ja teie vaikonna juhataja poolt. Misjonil kuulub templisoovituste väljastamise kohustus loomulikult koguduse juhatajale ja misjoni juhatajale. Templisse peaksid minema üksnes need, kes on väärilised. Piiskopi kohuseks on esitada küsimusi meie isikliku väärilisuse kohta. See vestlus on teile kui Kiriku liikmetele suure tähtsusega, sest see kujutab endast võimalust uurida koos Issanda poolt määratud teenijaga oma elukavandit. Kui teie elus on midagi valesti, on piiskopil võimalik aidata teil seda lahendada. Selle menetluse käigus, mil te peate nõu Iisraeli üldise kohtumõistjaga, võite te teatada, et te olete vääriline või saada abi vääriliseks saamisel, et Issanda loal templisse siseneda.

Vanem N. Eldon Tanner, kes teenis esimese nõuandjana Esimeses Presidentkonnas, rääkis preesterluse üldkoololekul vestlustest. Tema nõuanne on tähendusrikas nii vestlusi läbi viivatele Kiriku juhtidele kui ka liikmetele, kellega vesteldakse. Mõtisklege hoolikalt selle nõuande üle:

Teie, piiskopid ja vaikonna juhatajad, võiksite suhtuda templisoovituse vestlusesse taolise hoiakuga:

„Te olete tulnud minu juurde templisoovitust saama. Minu kohustus on esindada teiega vesteldes Issandat. Mulle on tehtud korralduseks selle vestluse lõpus teie soovitusel alla kirjutada, kuid minu allkiri ei ole teie soovitusel ainus

tähtis allkiri. Enne, kui teie soovitus kehtima hakkab, tuleb teil sellele ise alla kirjutada.

Kui te kirjutate oma soovitusele alla, võtate te endale kohustuse Issanda ees, et te olete nende eelisõiguste vääriline, mis on antud neile, kellel on selline soovitus. Ma esitan paljusid tavakohaseid küsimusi. ... Te peate vastama ausalt neile kõigile.“ ...

Olles esitanud soovituse taotlejale need vajalikud küsimused, võiksite te lisada midagi taolist: „Inimene, kes läheb Issanda kotta, ei tohi olla seotud ühegi *ebapuhta, ebapüha, roojase või loomuvastase tegevusega.*“ ...

Meie vestlused peavad olema ajendatud armastusest ja kombekad. Selleks, et kõigest õigesti aru saada, võib sageli küsida: „Kas te tunneksite end mingil põhjusel Issanda ees ebamugavalt või isegi ebaausalt, kui te oma templisoovitusele alla kirjutaksite?

Kas te sooviksite saada veidi aega mõnede eriti isiklike asjade kordaajamiseks, enne kui te sellele alla kirjutate? Pidage meeles, et Issand teab kõiki asju ja ei lase ennast pilgata. Me püüame teid aidata. Ärge kunagi valetage selleks, et püüda saada Issandalt kutset, soovitust või õnnistust.“

Kui te lähenete sellele küsimusele ülaltoodud viisil, on liikme kohuseks vestelda endaga ise. Piiskopil või vaikkonna juhatajal on võime asju õigesti tajuda. Ta teab, kas on midagi, mis on korrast ära ja tuleb lahendada enne soovituse väljastamist. („The Blessing of Church Interviews“, *Ensign* [november 1978] lk 42–43.)

Templisoovituse vestlust peetakse piiskopi ja asjaosalise Kiriku liikme vahel eraviisiliselt. Siis küsitakse liikmelt uurivaid küsimusi tema isikliku käitumise, väärilisuse ja lojaalsuse kohta Kiriku ja selle ametnike suhtes. Isik peab kinnitama, et ta on kõlbeliselt puhas ja peab Tarkuse Sõna, maksab täit kümnist, elab kooskõlas Kiriku õpetustega ning ei käi läbi ega toeta usust taganenute rühmitusi. Piiskoppi on teavitatud, et vestledes iga inimesega nende küsimuste üle, on äärmiselt tähtis konfidentsiaalsus.

Kohased vastused piiskopi küsimustele määravad tavaliselt ära inimese väärilisuse templisoovituse saamiseks. Kui soovitude taotleja ei pea käske või tema elus on midagi lahendamata, mis tuleb korda seada, on sel isikul vaja näidata tõelist meelearandust, enne kui talle väljastatakse templisoovitus.

Pärast seda, kui piiskop on meiega sel viisil vestelnud, vestleb meiega sarnaselt enne meie templisse minekut ka vaikonna juhataja liige. Kui me läheme esimest korda, viib selle vestluse tavaliselt läbi vaikonna juhataja isiklikult.

Kui te tulete templisoovituse vestlusele, küllap nõustute te siis tema otsusega, kes on määratud Iisraeli kohtumõistjaks, kelle kohuseks on esindada Issandat selle üle otsustamisel, kas teil on või ei ole kohane siseneda sellesse pühasse paika.

ESIMENE JA IGA KORD

Minnes templisse esimest korda, on täiesti normaalne olla veidi rahutu. Juba loomu poolest tunneme me ärevust kõige tundmatu suhtes. Sageli hakkame me uute kogemuste ees närveerima.

Ärge muretsege! Te lähete templisse. Teil on keegi, kes on teile igal hetkel abiks. Ärge muretsege – teid juhendatakse hoolikalt.

Me peaksime olema templis aupaklikud. Kõik vajalik räägitaгу väga vaikselt toonil. Kui meile jagatakse juhiseid, oleme me loomulikult täiesti aupaklikud ja vaikselt.

Praeguseks on vähe kohti, kus on võimalik harduses mõtiskleda. Rühmad kogunevad sageli ootesaali, enne kui nad talitustöö alustamiseks templisse sisenevad. Liikmed ootavad siin seni, kuni kogu rühm on saabunud. Tavaliselt teeks ootamine meid kärsituks. Muudes tingimustes oleks ärritav esimesena ruumi jõuda ja seejärel sunduslikus korras viimast sisenejat oodata, enne kui edasi minnakse. Templis on see otse vastupidi. Sellist ootamist peetakse eriliseks võimaluseks. Milliseks eesõiguseks on istuda vaikselt ilma juttu ajamata ning mõelda millelegi aupaklikule ja vaimsele! See on hingevärskendav.

Selestiline ruum Vernali templis Utah' osariigis

Pidage templisse tulles meeles, et te olete Issanda kojaskülaline. See on rõõmu-aeg, kuid vaikne rõõmu-aeg. Vahel on vaja tuletada templilaulatuse ajal sugulastele ja sõpradele meelde, et nende armastuseavaldused ja õnnitlused ning viimati kaua aega tagasi nähtud sugulaste tervitused tuleb edastada väga vaikselt ja summutatult toonil. Vali rääkimine ja vali naer ei sobi Issanda kotta.

Kuulake templiteenrite juhiseid. Keegi juhendab teid, kui te edasi lähete.

ÕPETATUD KÕRGEST

Enne, kui te lähete templisse esimest korda või isegi pärast paljusid kordi, on teil ehk abistav mõista, et templis leiab õpetamine aset sümbolite kaudu. Issand, Meisterõpetaja, andis enamiku oma juhustest sellisel viisil.

Templ on suur kool. See on õppehoone. Templis hoitakse sellist õhkkonda, mis oleks ideaalne juhatus andmiseks sügavalt vaimsetes küsimustes. Lahkunud dr John A. Widtsoe Kaheteistkümnne Kvoorumist oli silmapaistev ülikooli rektor ja mainekas õpetlane. Ta tundis templitöö vastu sügavat austust ja ütles kord:

Templitalitused hõlmavad kogu päästmisplaani, nagu seda on aeg-ajalt õpetanud Kiriku juhid, ja selgitavad raskesti mõistetavaid küsimusi. Selleks, et templiõpetusi suurde päästmis skeemi sobitada, ei ole vaja mingisugust painutamist ega väänamist. Endaumendi filosoofiline täius on üheks suurimaks templitalituste tõepärasuse tõestuseks. Veelgi enam, see evangeeliumi plaani vaatlemise ja esitamise täius teeb templiteenimisest ühe tõhusaima meetodi kogu evangeeliumistruktuuri puudutava mälu värskendamiseks.

Mulle on templitöö õigsuse tugeva sisemise kinnitusena alati meeldinud veel teine tõsiasi. Endaument ja templitöö, nagu need on Issanda poolt prohvet Joseph Smithile ilmutatud, jagunevad selgelt neljaks erinevaks osaks: ettevalmistavad talitused; juhenduse andmine loengute ja esituste kaudu;

lepingud; ja lõpuks, teadmiste proovilepanek. Ma kahtlen, et prohvet Joseph, kes ei olnud saanud õpetust ega koolitust loogika alal, oleks suutnud ise teha seda nii loogiliselt täiuslikuks. (John A. Widtsoe, „Temple Worship“, *The Utah Genealogical and Historical Magazine* 12. [aprill 1921], lk 58.)

Tsiteerides taas vanem Widtsoe artiklit:

Me elame sümbolite maailmas. Me teame kõike üksnes sümbolite kaudu. Me teeme paberilehele paar märget ja me ütleme, et need moodustavad sõna, mis tähendab armastust või viha või ligimesearmastust või Jumalat või igavikku. Need märgid ei pruugi olla silmale eriti kaunid. Keegi meist ei süüdistata raamatu lehekülgedel olevaid sümboleid selles, et need ei ole nii ilusad ja vägevad kui asjad, mida need esindavad. Me ei tülitse sümboli J-u-m-a-l üle, kuna see ei ole eriti kaunis, kuid see esindab siiski Jumala ülevust. Meil on hea meel sümbolite üle, kui vaid sümbolite tähendus on meie jaoks arusaadav. Ma räägin teile täna õhtul; te ei ole vaeelnud eriti minu esitusviisi või mu sõnadevaliku üle; jälgides mõtete tähendust, mida ma olen püüdnud teile selgitada, olete te unustanud sõnad ja viisi. . . .

Me elame sümbolite maailmas. Ükski mees ega naine ei saa väljuda templist õiget endaumenti saanuna ilma, et ta poleks näinud sümboli taga seda vägevat tegelikkust, mida see sümbol esindab. („Temple Worship“, lk 62.)

Kui te lähete templisse ja peate meeles, et õpetamine on sümbolne, ja sisenete õiges vaimus, ei tule te sealt kunagi ära ilma avardunud nägemuseta, tundmata end veidi rohkem ülendatuna, omamata suuremaid teadmisi vaimsetes asjades. Õpetamisplaan on suurepärase. See on inspireeritud. Meisterõpetaja, Issand ise, õpetas jüngritele oma õpetusi pidevalt tähendamissõnadega, mis on sõnaline väljendusviis, mille kaudu esitada sümbolitega asju, mis võiksid vastasel korral olla raskesti mõistetavad. Ta rääkis tavalistest kogemustest, mis olid võetud Tema jüngrite elust, Ta rääkis kanadest ja tibudest, lindudest, lilledest, rebastest, puudest, varastest, teeröövlitest, päikeseloojangutest, rikastest ja vaestest, arstist, riiete paikamisest, rohi-

Ristimisein Washingtoni templis

misest, maja koristamisest, sigade söötmisest, viljapeksmisest, aitadesse kogumisest, majade ehitamisest, abi palkamisest ja paljudest muudest asjadest. Ta rääkis sinepiivakesest, pärlist. Ta tahtis õpetada oma kuulajaid ja rääkis seega lihtsatest asjadest sümbolises mõttes. Ükski neist asjadest ei ole saladuslik ega segane ning kõik need on sümbolised.

Templist endast saab sümbol. Kui te olete näinud mõnda templit öösel, täiesti valgustatuna, siis te teate, milliseks mõjuks vaatepildiks võib see olla. Üleni valgustatud, pimedusest välja paistev Issanda koda saab Jeesuse Kristuse evangeeliumi võimu ja inspiratsiooni sümboliks, seistes tuletornina maailmas, mis vajub üha enam vaimsesse pimedusse.

Templitseremoonia ei ole esmakordsel kogemusel täiesti lõpuni mõistetav. Seda mõistetakse vaid osaliselt. Minge sinna tagasi üha uuesti. Minge tagasi, et õppida. Te saate teadmist asjadest, mis on teid vaevanud, või asjadest, mis on olnud mõistatuslikud, või asjadest, mis on olnud salapärased. Paljud neist on vaiksed, isiklikud asjad, mida te ei saa tegelikult kellelegi teisele selgitada. Kuid teie teate neid.

See, mida me templis omandame, sõltub suurel määral sellest, mida me templisse alandlikkuse, aupaklikkuse ja õppimissoovi näol viime. Kui me laseme end õpetada, saame me templis õpetust Vaimu poolt.

Kui teil on võimalus osaleda templis endaumendi istungil või olla pitseerimise tunnistajaks, mõtisklege selle sügavama tähenduse üle, mille esitamist te endi ees näete. Ja pidage neid asju meeles oma külastusele järgnevatel päevadel. Mõelge nende üle vaikselt ja palvemeelselt ning te avastate, et teie teadmised suurenevad.

Templikogemuse üheks suureks väärtuseks on see, et see esitab laiaulatusliku, avara ülevaate Jumala eesmärkidest, mis on seotud selle maaga. Kui me oleme kord templis käinud (ja me võime minna tagasi ning oma mälu värskendada), asetuvad elusündmused üleüldisesse plaani. Me võime näha õiges perspektiivis, kus me oleme, ja võime kiirelt märgata, kui me liigume vales suunas.

Niisiis vaadake templi poole. Pöörake oma laste pilk templile. Suunake nende tähelepanu sellele lapsepõlvest saadik ja alustage nende ettevalmistamist selleks päevaks, kui nad võivad siseneda templisse.

Samal ajal olge ka ise õpetatavad. Olge aupaklikud. Ammutage sügavalt nendest õpetustest – sümboolsetest, sügavalt vaimsetest õpetustest – mida võib saada üksnes templis.

Templiabieliu planeerimine võtab aega. See väärib hoolikat planeerimist. Noored armunud paarid otsustavad sageli abielluda ja nõuavad vastupidiselt oma vanemate palvetele, et nad võiksid abielluda otsekohe, kõigest ühe või kahe nädala pärast. Kui vanemad paluvad pikemat ettevalmistusaega, tõlgendab noorpaar seda sageli nende abieliu pahakspanemisena. Nad kardavad, et oodates tuleb midagi vahele. Mõned noored paarid käituvad väga lapsikute ja ebasõbralikena, surudes peale koheseid korraldusi, mida võib täita üksnes suurte raskustega ja mille tulemuseks on sageli kogemus, mis on palju vähem mälestusväärne, kui see oleks võinud olla muudes oludes.

Kui asjadega liialt kiirustatakse või neile avaldatakse liialt survet, näib esimesel templikülastusel või templis toimival laulatuspäeval midagi puudu olevat. Esmakordne templiskäimine või laulatuspäeval toimuv pitseerimine on miski, mida kogetakse vaid kord elus. See väärib selleks valmistumist. See on nii tähendusrikas, et me ei peaks laskma väikestel ettevalmistusega seotud üksikasjadel, väikestel majapidamistöödel seda kahandada. Seetõttu tuleb teha kõike varakult. Kui me jätame mingi tähtsa asja kuni selle päevani tähelepanemata, võib see osutada väga masendavaks.

Kui te lähete koosolekule varakult ja istute vaikselt ootesaalis ning jälgite inimeste saabumist, märkate te, et nad toovad midagi endaga. Vaimne temperatuur soojeneb ja ruum muutub selle kujunedes tühjast ruumist koguduseks, vendadest ja õdedest kuulajaskonnaks, kes on tulnud kohale ootustundega.

Minnes mõnele koosolekule oma tegevust täis päevadel, ei saa me seda alati teha. Ükskõik kuidas see ka meile kasu ei tooks, kui me läheksime koosolekule mainitud viisil, on selle

tähtsus kahekordne, kui me läheme templisse. See kehtib eriti siis, kui me läheme esmakordselt. Me peaksime jõudma sinna varakult.

Nagu te näete, ei ole see varajane kohalolek vajalik üksnes kindlustunde jaoks, et teha kindlaks, et soovitud ja muud asjad on korras ja et me võiksime kohaneda uue kogemusega. See on midagi enamat. See tähendab õigel ajal õigesse kohta jõudmist, et saavutada rahulikult õige vaimsusaste – et valmistada end ette aset leidvaks.

Me oleme rääkinud sellest, mis puudutab templikogemusest osavõtjaid, kuid on olemas ka juhuseid templiabieli planeerimisel, mil mõned väga lähedased pereliikmed ei ole templisoovituste saamiseks kõlvulised. Võib esineda juhtumeid, mil pruut või peigmees on usulepöördunu ja tema vanemad ei ole veel Kirikus või nad on Kirikus templisoovituse saamiseks liiga uued liikmed. Samuti võib ette tulla selline olukord, kus vanemad on Kiriku liikmed, kuid üks neist ei ela evangeeliumi normide järgi piisavalt hästi, et saada templisoovitust. Need piirangud näivad tekitavat suuri probleeme templiabelude ajal. Need on ajad, mil pered peaksid olema väga lähedased, et kogeda üheskoos neid pühasid eluhetki. Templisoovituse keelamine kellelegi, kes ei ole kõlvuline, või suutmatuse kutsuda pitseerimise tunnistajaks mitteliikmest sõpra või sugulast, võib kiiresti probleemiks kujuneda. See võib tekitada kurvastust ja tüli just sel hetkel, mil kõige enam oleks vaja muretust ning üllimat kooskõla.

Mida me sellises olukorras teeme? Kindlasti ei avalda me survet piiskopile. Nende normide alusel, millest piiskop on kohustatud Iisraeli üldise kohtumõistjana kinni pidama, ei saaks ta anda heauskselt soovitusi kellelegi, kes ei ole vääriline. Selle tegemine oleks asjaosalistele suureks karuteeneks. Ja see ei oleks aus piiskopi enda suhtes.

Kui templiabieli aeg on kindlaks määratud ja üks vanematest või väga lähedane sõber ei saa templisse siseneda, võib seda juhust hoolikalt planeerimisel hoopis ära kasutada, selle asemel et lasta sellel probleemiks saada. Kaalutlege järgnevaid soovitusi. Kutsuge vanem, kes ei ole liige, või liige, kes ei ole

templisoovituse vääriline, koos lauluseltskonnaga templi juurde. Templi ümbruses valitseb vaim ja mõju, mida ei või leida teistes kohtades. Mõnedel templitel on külastuskeskused. Templi ümbrust hoitakse alati kaunina. See on tervikuna rahu ja muretuse asupaik.

Hoolitsege selle eest, et keegi ootaks koos selle pereliikme-ga. Te ei jäta ju seda inimest üksinda. On tulnud ette juhuseid, kus pereliikmed, kes võisid minna täiesti vääriliselt templisse abielu tunnistajateks, olid nõus veetma aega hoopis templi juures koos nendega, kes templisse minna ei saanud. Templi ümbruses on neil olnud võimalik selgitada, miks noorpaar soovis saada pitseeritud Issanda kojasa.

Sel ajal võib avaldada suurt mõju, mis ei pruugi olla võimalik muul juhul. Mõnedes suuremates templites viiakse näiteks läbi ekskursioone. Varajane planeerimine võimaldab pöörata erilist tähelepanu lähedase pereliikme vajadustele, kellel ei ole võimalik ühel või teisel põhjusel templisse siseneda. Sel viisil võib suuresti vähendada pettumust ning vahel isegi pahameelt ja kibestumist, mida võivad tunda vanemad, kes ei ole liikmed või on seda, kuid ei ole väärilised templisse minema.

Mõnedes templites on olemas spetsiaalne tuba, kus vanemad, kes ei saa templisse minna, võivad kohtuda inimesega, kes on valmis vastama nende küsimustele.

Noorpaar peab mõistma, et vahest on nende vanemad oodanud nende lauluspäeva pruudi ja peigmehe sünnist saati. Nende soov laulust osa võtta ja nende pahameel, kui nad ei saa seda teha, on vanemliku kiindumuse tunnuseks. Noorpaar ei peaks seda pahaks panema. Sellest tuleb aru saada ja laulustuse osana hoolikalt arvesse võtta.

Loomulikult tuleb ette juhtumeid, kus vanem, kes ei pääse templisse, on solvunud ega lepi olukorraga. Sellistel juhtudel tuleb noorpaaril sellega leppida. Üles võib kerkida küsimus: Äkki me peaksime sõlmima tsiviilabielu, et nad võiksid olla abielu tunnistajateks ja ootama seejärel vajaliku aasta enne, kui me läheme templisse? Kuid see ei ole ideaalne lahendus. Palvemeelne ja hoolikas planeerimine võib kujundada problee-

Loomise ruum Soolajärve templis

mist võimaluse, mis toob lõpptulemusena perekonna üksteisele lähemale, kui see on varem olnud.

Abielu tunnistamisele ei peaks kutsuma suurel hulgal sõpru, koguduse liikmeid jne. Laulatuseltskonnad peaksid olema väiksed, kuhu kuuluvad üksnes kahe perekonna liikmed ja mõned üksikud, kes on paarile väga lähedased. Vahel teatatakse koguduses laulatusest ja kutsutakse kõiki sellest osa võtma, et jagada abielluvale paarile tuge ja julgustust. Selle jaoks on vastuvõtt ehk pulmapidu. Pulmapidu on aeg sõprade ja õnnitlejate vastuvõtmiseks. Templiabelu ise peaks olema püha ja seda tuleks jagada üksnes nendega, kellel on abiellujate elus väga eriline koht.

Me ei korda pitseerimistalituse sõnu templist väljaspool, kuid me võime kirjeldada pitseerimisruumi ilusat sisustust, sealset vaikset ja rahulikku vaimu ning seda, kuivõrd püha see on seal tehtava püha töö tõttu.

Enne pitseerimistalituse jaoks altari äärde tulekut on ametnikul eriline võimalus anda ja noorpaaril saada mõningaid nõuandeid. Järgnevalt on toodud mõned mõtted, mida noorpaar võib selle sündmuse puhul kuulda.

„Täna on teie laulatuspäev. Abiellumine on kutsunud teisile vastupandamatuid tundeid. Templid ehitatigi selliste talituste jaoks mõeldud pühamuks. Me ei ole maailmas. Siin ei kehti maailma asjad ja neil ei peaks olema mingit mõju sellele, mida me siin teeme. Me oleme väljunud maailmast Issanda templisse. Sellest saab teie elu tähtsaim päev.

Te sündisite, teid kutsuti siia vanemate poolt, kes valmistasid teie vaimule elamiseks sureliku tabernaakli. Te olete mõlemad ristitud. Ristimine, püha talitus, sümboliseerib puhastamist, surma ja ülestõusmist, uue elu alustamist. Selle juurde kuulub meeleparandus ja pattude andekssaamine. Sakrament on ristimislepingu uuendamine ja kui me elame selle järgi, andestatakse meile meie patud.

Teile, peigmees, on antud preesterlus. Teile anti kõigepealt aaronlik preesterlus ja olete arvatavasti olnud asetatud järjekku kõikidesse selle ametitesse: diakoniks, õpetajaks ja

preestriks. Seejärel saabus päev, mil teid leiti väärilisena olevat Melkisedeki preesterluse saamiseks. Seda preesterlust, kõrgemat preesterlust, määratletakse kui Jumala kõige pühemale korrale vastavat preesterlust ehk püha preesterlust Jumala Poja korra järgi. (Vaadake Alma 13:18 ja Heelaman 8:18.) Teile anti preesterluse amet. Te olete nüüd vanem.

Te olete mõlemad saanud oma endaumendi. Selle endaumendiga anti teile igavesed väljavaated. Kuid kõik need asjad eelnesid teatavas mõttes teie altari juurde tulekule, et saada pitseeritud mehe ja naisena ajaks ja kogu igavikuks. Teist saab nüüd perekond, kellel on vabadus luua elu, kellel on võimetus pühendumuse ja ohverdamise kaudu tuua lapsi ilma, kasvata neid ja aidata neil turvaliselt nende surelikku elu elada, et näha, kuidas nad ühel päeval, nagu teiegi, saavad osa neist pühadest templitalitustest.

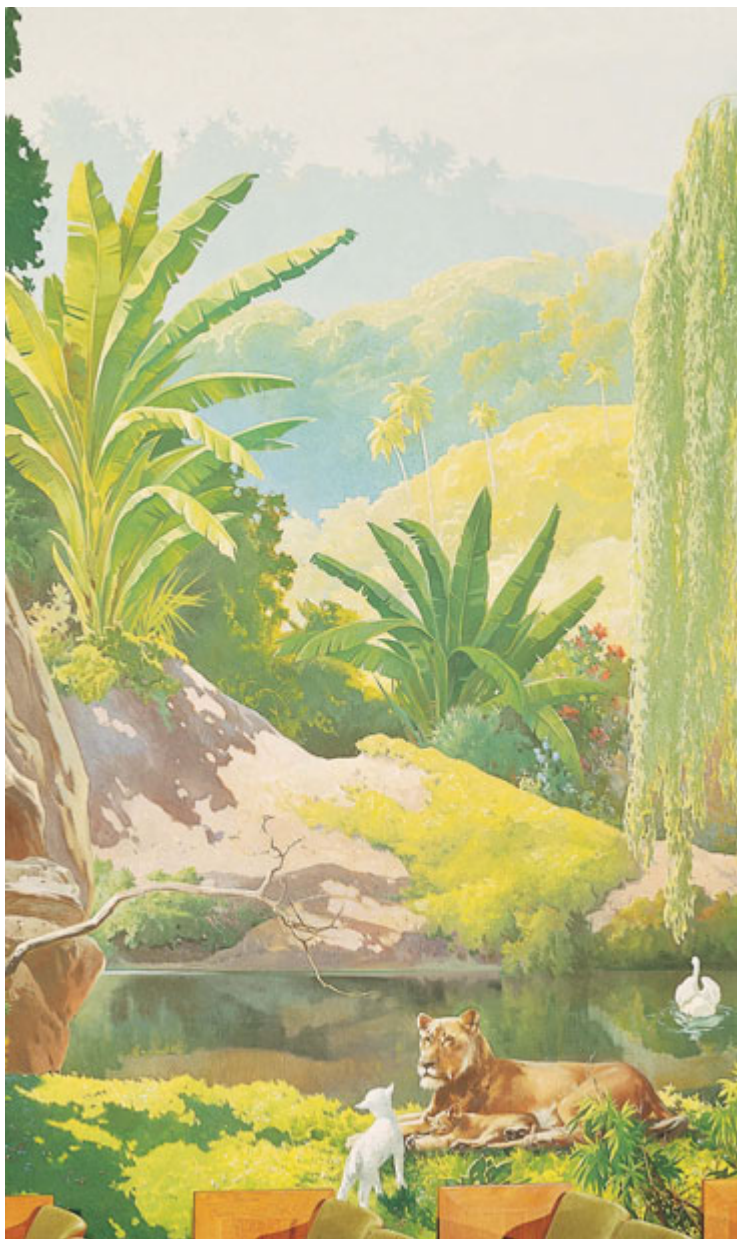
Te tulete vabal tahtel ja teid on mõistetud väärilisteks. Seda liitu võib pitseerida lubaduse Püha Vaimuga.“

Mispärast, ma saadan teile teise Trööstija, nimelt teile, minu sõbrad, et see võiks elada teie südames, nimelt lubaduse Püha Vaimu; milline teine Trööstija on seesama, mille ma lubasin oma jüngritele, nagu on üles tähendatud Johannese tunnistuses.

See Trööstija on lubadus, mille ma annan teile igavesest elust, nimelt selestilise kuningriigi hiilgusest. (ÕL 88:3–4.)

„Teineteise omaksvõtmine abielulepingus on suur kohustus, mis kannab endas loendamatu õnnistusi.“

Laulatus on tekitanud tõenäoliselt pruudis ja peigmehe sootutuid tundeelamusi, nii et nad ei pruugi hoolikalt kuulata – nad ei pruugi tõeliselt kuulda pitseerimistalituse sõnu. Kuigi me ei korda neid sõnu templist väljaspool, võime me minna mõnikord tagasi, et olla laulatuse tunnistajaks. Helde Issand on volitanud meid seda tegema. Neil kordadel, mil see ei puuduta meid nii isiklikult, võime me kuulata talituse sõnu hoolikalt. Loomulikult võime me värskendada sarnaselt oma meelt ja vaimu endaumendi kogemuse ajal, minnes sageli tagasi, et teha tööd nende eest, kes on meie seast lahkunud.

Vaade Aia ruumile Los Angelesi templis Kalifornia osariigis

Kui teie vahel oli eelnevalt sõlmitud tsiviilabieliu, võite te nüüd soovida lasta end kokku pitseerida igaveseks, ning kui teil on lapsed, võite te lasta nad pitseerida enda külge igaveses peresidemetes. Kui te olete selle väärilised, võib teil avaneda see eriline võimalus saada selle õnnistuse osaliseks.

RIIETATUD VALGESSE

Kui me teeme templis talitustööd, kanname me valgeid riideid. See riietus sümboliseerib rikkumatust, väärilisust ja puhtust.

Templisse sisenemisel vahetate te oma tänavariided valge templieri riietuse vastu. See riietevahetus leiab aset täiesti privaates ruumis, kus igäühel on oma kapp ja riietumiskoht. Templis järgitakse hoolikalt ülimat kombekust. Asetades oma riided kappi, jätate te sinna koos nendega ka oma hooled, mured ja muud segavad elemendid. Te astute sellest väiksest eraldatud riietumiskohast välja täiesti valgesse riietatuna ja te tunnete ühtsust ning võrdsust, sest kõik teie ümber on riietatud sarnaselt.

Kui te lähete templisse esimest korda, pidage nõu oma piiskopiga. Kui ta väljastab teile soovitusi, selgitab ta ka veidi templis nõutava riietuse olemust. Selle riietuse muretsemine ei pea teile muret valmistama. Te võite osta selle Kiriku jaotuskeskuse kaudu või osadel juhtudel laenutada templist. Viimasel juhul nõutakse vähest tasu, mis katab üksnes riie pesemisega seotud kulud. Riideid ei ole võimalik laenutada väiksemates templites.

Nagu templitseremooniade ja -talitustegi puhul, räägime me templist väljaspool väga vähe sees kantavast riietusest. Me võime öelda, et nii nagu tseremooniatel, on ka sellel suur sümbolne tähendus.

Kui kiriku liikme riietus ja välimus on templi küllastamiselline, et tal ei oleks Issanda juuresolekul ebamugav, väljendab ta sellega oma aupaklikkust ja austust. Oletage hetkeks, et te olete kutsutud külaliseks tuntud ja väga austatud juhi koju.

Teile on antud mõista, et te suhtlete nimekate külalistega, kes on saanud sarnased kutsed. Kutse osutab sellele, et võõrustaja austab teid väga. Te mõistate, et paljude teiste jaoks oleks see kutse väga hinnaline, kuid ühel või teisel põhjusel ei ole neid kutsutud ja neil ei ole seetõttu võimalik osaleda. Vaevalt saabuksite te sellises olukorras vanades tööriietes või puhkuse jaoks sobivas riietuses. Vaevalt läheks mees sinna habe ajamata või naine juuksed kammimata.

Väärikad ja peenetundelised inimesed, kes on kutsutud tähtsale kogunemisele, uurivad sageli järele, millise riietuse kandmine on kohane. Kas te ei valmistuks hoolikalt selliseks sündmuseks? Võib-olla ostate te isegi uue riietuse, et teie väljanägemine ei tooks kahju sündmuse väarikusele.

Tähelepanu tuleb pöörata ka oma riiete triikimisele ja puhastamisele. Te tunnete end ebanugavalt, kui teie riietus ei ole sünnis.

Templikülastuse võimalust võib võrrelda sellise kutsega.

Kirikuliikmeid kutsutakse templisse kombekas „tänavariietuses“ vaid ühe sündmuse puhul, ja see leiab aset siis, kui nad on tunnistajaks templiabiellule. Sellisel juhul võetakse ära üksnes kingad ja need võib asendada valgete jalanõudega. Vennad andsid sellise volituse aastate eest selle pärast, et nii oleks mugavam neil pereliikmetel ja sõpradel, kes ei osale vahetult enne abiellu läbiviidaval endaumendi istungil.

Peigmehed ja pruudid lähevad templisse, et abielluda ajaks ja kogu igavikuks. Pruudid kannavad seal valgeid kleite, mis on pikkade varrukatega, moe ja kanga poolest tagasihoidlikud ning ilma rikkalike kaunistusteta. Ka peigmehed riietuvad valgesse. Vennad, kes tulevad templiabiellu tunnistajaks, ei kannu valgeid smokinguid.

Mõnikord oleme me olnud templisse saabudes hämmelduses ja kurvad, nähes, et mõned on tulnud abiellu tunnistajaks või istungil osalemiseks templisse selliste riietega, nagu läheksid nad piknikule või spordiüritusele.

Eriline võimalus templisse siseneda väärrib midagi enamat. Issandale on meelepärane, kui me peseme oma keha ja paneme

selga puhta riietuse, ükskõik kui odav see riietus ka ei oleks. Me peaksime olema riietatud nii, et me tunneksime end hästi sakramendikoosolekul või mõnel sündsals ja väärikal kogunemisel.

Aeg-ajalt on olnud laulatuse tunnistajaks keegi, kes ei pööranud ilmselt suurt tähelepanu sellele, millist nõu vennad on andnud riietuse ja välimuse ning selle suhtes, et ei jäljendataks maailma äärmuslikke riietumisstiile, juuste pikkust ning soenguid jne. Me imestame, miks isik, kes on piisavalt küps, et teda templisse lubada, ei ole koheselt piisavalt mõistlik, et teada, et Issand ei saa olla nendega rahul, kes eelistavad ilmselgelt järgida maailma teid.

Kuidas võib soovitus saanud liige minna templisse riietuses, mis on sündsusetu või maailmalik? Kuidas võib tema soeng mitte vastata peenetundelisusele ja väärkusele?

Kui teil on võimalus minna templisse, et osaleda templitseremooniatel või olla tunnistajaks pitseerimisel, siis pidage meeles, kus te olete. Te olete külaliseks Issanda kojas. Te peaksite hoolitsema enda eest ja riietuma sellisel viisil, et te tunneksite end mugavalt ka siis, kui peaks ilmuma teie Võõrustaja.

Need, kes hoiavad ja saavad osa preesterluse õnnistustest, peaksid katma oma keha vastavalt sellele, nagu seda ilmutati prohvet Joseph Smithile, kui talle ilmutati endaumendi tsereemonia.

Liikmed, kes on saanud oma templitalitused, kannavad seejärel erilist garmentit või aluspesu. Garmenteid toodab üks Kiriku organisatsioon ja Kiriku poolt juhitud jaotusprogramm võimaldab neid endale muretseda üldjuhul liikmetel kogu maailmas.

Garment esindab pühasid lepinguid. See aitab kaasa kombe kusele ning saab kandjale kilbiks ja kaitseks.

Sellise garmendi kandmine ei takista liikmetel riietuda moodsasse riietusse, mida üldiselt maailma rahvaste seas kantakse. Garmendi kandmisega ei sobi kokku üksnes riietus, mis on sündsusetu või stiililt äärmuslik. Kui vaim on valmis, peaks

Kiriku iga liige soovima vältida äärmuslikke või paljastavaid moode, sõltumata sellest, kas ta on või ei ole templis käinud.

Endaumendi saanud Kiriku liikmetele võidakse esitada mõnikord garmentit puudutavaid küsimusi.

Kord kutsuti üks vendadest kõnelema Rhode Islandil Newportis asuva Mereväekaplanite kooli õpilastele ja õpetajaskonnale. Kuulajaskonnas olid ka mõned kõrgema järgu mereväekaplanid katoliku, protestandi ja juudi usunditest.

Küsimuste ja vastuste esitamise ajal küsis üks kaplanitest: „Kas te võite rääkida meile midagi sellest erilisest aluspesust, mida mõned mormoonidest sõjaväelased kannavad?“ Küsimuse tagamõtteks oli: „Miks te seda teete? Kas see pole imelik? Kas see ei tekita probleeme?“

Ta vastas küsimuse esitanud kaplanile küsimusega: „Millist kirikut teie esindate?“ Kaplan mainis oma vastuses ühte protestantlikest kirikutest.

Ta ütles: „Kas te mitte ei kanna nii tsiviilelus kui ka sõjaväeteenistuses koosolekuid pidades vaimulikukuube?“ Kaplan ütles, et ta teeb seda.

Ta jätkas: „Ma oletan, et sellel on teie jaoks mingi tähendus, et teatud mõttes eraldab see teid teie ülejäänud kogudusest. See on nii öelda teie kui kirikuõpetaja vormiriietus. Ma eeldan, et sellel võib olla ka palju tähtsam tähendus. See tuleb teile meelde, kes te olete ning millised on teie kohused ja lepingud. See on pidev meeldetuletaja, et te olete vaimulikkonna liige, et te peate ennast Issanda teenijaks, ja et te olete kohustatud elama nii, et te oleksite oma ametisse asetamise vääriline.“

Seejärel ütles ta neile: „Te peaksite mõistma vähemalt üht meie põhjustest, miks viimse aja pühad tunnevad garmendi suhtes sügavat vaimset kohustust. Peamine erinevus teie kirikute ja meie oma vahel on see, et meil ei ole professionaalset vaimulikkonda nagu teil. Kõiki kogudusi juhatavad kohalikud juhid. Nendeks on kõikidest eluvaldkondadest kutsutud mehed. Ometi on nad asetatud preesterlusse. Nad hoiavad preesterluse ameteid. Nad on asetatud juhtivatele kohtadele juhatajate, nõuandjate ja erinevat liiki juhtidena. Ka naised

Terrestriline ruum Soolajärve templis

jagavad seda vastutust ja neid kohustusi. Mees, kes juhatab pühapäeval meie kogudust piiskopina, võib minna esmaspäeval tööle postiametnikuna, kontoritöölisena, talunikuna, arstina, ta võib olla õhuväelendur või mereväeohvitser. Meie nõuete kohaselt on tema asetatud kirikuõpetajaks sama moodi, nagu teie olete teie nõuete kohaselt. Teda tunnustab sellisena enamik valitsusi. Me saame sellest erilisest riietusest umbes samasugust kasu, nagu teie oma kirikurõivastusest. Erinevus seisneb selles, et meie kanname enda oma riiete all, selle asemel et seda peal kanda, sest lisaks Kirikus teenimisele töötame me erinevates ametites. Me ei taha näidata neid pühi asju maailmale.“

Ta selgitas seejärel, et sellel on ka sügavam vaimne tähendus, mis ühildab garmendi kandmise templis tehtud lepingutega. Me ei pea vajalikuks arutleda selle üle – mitte sellepärast, et see on salajane, kordas ta, vaid sellepärast, et see on püha.

Keha kattev garment on nende lepingute nähtav ja kombitav meeldetuletus. Garment on moodustanud paljudele Kiriku liikmetele kaitsebarjääri juhtudel, kui kandja on olnud vastakuti ahvatlusega. Teiste asjade seas sümboliseerib see meie sügavaimat austust Jumala seaduste, nende seas ka kõlbelse käitumisenormi vastu.

PITSEERIMISE VÕIM

Selleks, et mõista nii templitöö ajalugu kui ka õpetust, peame me mõistma, mida kujutab endast pitseerimise võim. Me peame vähemalt teatud määral ette kujutama, miks on pitseerimise võimu kasutamist õigustavad võtmed nii tähtsad.

Peaaegu üheksasada aastat enne Kristust ilmus prohvet Eelija Iisraeli kuninga õuele. Ta kandis endas püha volitust: pitseerimise võimu.

Eelija lõpetas oma teenimistöö, määras ja võidis Eliisa oma ametijärglaseks ning seejärel – mis on väga oluline – ta ei surnud. Nagu Mooses muudeti enne teda, nii muudeti ka tema.

Pärast seda ilmub tema nimi Vanas Testamendis vaid üks kord, Vana Testamendi viimase peatüki eelviimases salmis. Malakia kuulutab just siin, et Eelija tuleb tagasi ja „pöörab vanemate südamed jälle laste poole ja laste südamed vanemate poole,“ et kogu maad ei löödaks needusega. (Vaata Malakia 3:23–24.)

Aga kui Jeesus tuli Filippuse Kaisarea rajale, küsis ta oma jüngritelt ning ütles: „Keda ütlevad inimesed mind, Inimese Poja, olevat?“

Nemad ütlesid: „Mõned ütlevad sind olevat Ristija Johannes, teised Eelija, aga teised Jeremija või ühe prohveti.“

Tema ütles neile: „Aga teie, keda teie mind ütlete olevat?“

Siimon Peetrus vastas ning ütles: „Sina oled Kristus, elava Jumala Poeg!“

Jeesus vastas ning ütles temale: „Õnnis oled sa, Siimon, Joonas poeg, sest liha ja veri ei ole sulle seda ilmutanud, vaid mu Isa, kes on taevas.“

Ja mina ütlen sulle ka: Sina oled Peetrus, ja sellele kaljule ma ehitan oma koguduse, ja surmavalla väravad ei võida seda!

Ma annan sinule Taevariigi võtmed, ja mis sa maa peal seod, see on taevas seotud, ja mis sa maa peal lahti päästad, on ka taevas lahti päästetud!“ (Matteuse 16:13–19.)

Kui Peetrus, Jakoobus ja Johannes läksid Issandaga Muutumise mäele, ilmusid sinna koos muudetud Issandaga kaks isikut. Nad tundsid neis ära Moosese ja Eelija, kes olid tulnud andma sellele presidentkonnale pitseerimise võimu. (Vaata Matteuse 17:1–8.)

Peetrus sai võtmed. Peetrus sai pitseerimise võimu, volituse, mis kannab endas võimu siduda ehk pitseerida maa peal või päästa lahti maa peal ja see saab olema nii taevastes.

Kolmekümne neljandal aastal m.a.j. teenis Issand peale Tema ristilöömist nefilasi. Ta dikteeris neile – ja see on pühakirjalises ajaloos tähelepanuväärne – Malakia viimase peatüki (mis sisaldas ettekuulutust, et Eelija tuleb tagasi), käskis neil selle kirja panna ja seejärel selgitas seda.

Selestiline ruum Columbia Riveri templis Washingtoni osariigis

Kui ingel Moroni ilmus prohvet Joseph Smithile, et rääkida talle plaatidest, tsiteeris ta Malakia ettekuulutust, et Eelija tuleb tagasi. See tsitaat on nüüdseks Õpetuse ja Lepingute raamatu teine osa.

Kolmteist aastat pärast Moroni ilmumist ehitati vastav tempel ning Issand ilmus uuesti ja koos Temaga Eelija, kes andis pitseerimise võimu võtmed.

Need võtmed kuuluvad Kiriku presidendile – prohvetile, nägijale ja ilmutajale. See püha pitseerimisvõim on Kirikus ka praegu. Need, kes on teadlikud selle volituse tähendusest, ei pea midagi pühamaks. Midagi ei hoita tugevamini. Seda pitseerimisvõimu hoiavad maa peal korraga vaid vähesed mehed – igas templis on vennad, kellele on antud see pitseerimisvõim. Seda võib saada vaid prohvetilt, nägijalt ja ilmutajalt ning Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku presidendilt või neilt, kellele ta on teinud ülesandeks seda teistele anda.

„ME NÄGIME ISSANDAT...“

Eelija tagasitulemise päevaks oli pühapäeva pärastlõuna, 3. aprill 1836. Kirtlandi templis oli peetud sakramendikoosolekut. Prohvet kirjeldas seda pärastlõunat nende lihtsate sõnadega:

Pärastlõunal aitasin ma teistel Presidentidel Kirikule laiali jagada Issanda Õhtusöömaaega, saades selle Kaheteistkümnelt, kellel oli sel päeval võimalus püha laua ääres toimeta. Olles selle teenistuse oma vendadele läbi viinud, läksin ma kantslisse, kus eesriided olid alla lastud, ja kummardusin koos Oliver Cowderyga pühalikus ja vaikselt palves. Pärast palvest tõusmist avanes meile mõlemale järgmine nägemus. (ÕL 110, sissejuhatus.)

Kate võeti ära meie meelte pealt, ja meie arusaamise silmad avati.

Me nägime Issandat seismas kantsli rinnatise peal, meie ees; ja tema jalgealune oli sillutatud puhta kullaga, merevaigu karva.

Tema silmad olid kui tuleleek; tema juuksed valged nagu puhas lumi; tema pale säras eredamalt, kui päike; ja tema hääl oli kui suurte vete kohin, nimelt Jehoova hääl, mis ütles:

Mina olen esimene ja viimane; Mina olen see, kes elab, mina olen see, kes surmati; Mina olen teie eestkostja Isa ees.

Vaata, teie patud on teile andeks antud; te olete minu ees puhtad; seepärast tõstke oma pea ja rõõmustage.

Rõõmustagu teie vendade südamed, ja rõõmustagu kogu minu rahva südamed, kes on oma väega ehitanud selle koja minu nimele.

Sest vaata, ma olen selle koja vastu võtnud, ja minu nimi saab olema siin; ja selles kojast ma ilmutan ennast halastuses oma rahvale.

Jah, ma ilmun oma teenijatele, ja räägin neile oma enda häälega, kui mu rahvas peab kinni minu käskudest, ja ei rüveta seda püha koda.

Jah, tuhandete ja kümnete tuhandete südamed saavad suuresti rõõmustama nende õnnistuste tagajärjel, mis valatakse välja, ja endaumendi tagajärjel, millega minu teenijad selles kojast on õnnistatud.

Ja selle koja kuulsus levib võõrastele maadele; ja see on õnnistuste, mis valatakse välja minu rahva peade peale, algus. Just nii. Aamen.

Kui see nägemus sulgus, avanesid taevad meile taas; ja meie ette ilmus Mooses, ja andis meile võtmed Iisraeli kokkukogumiseks maa neljast nurgast ja kümne suguharu juhtimiseks põhjamaalt.

Pärast seda ilmus Eelija ja andis Aabrahami evangeeliumi maailmakorralduse, öeldes, et meis ja meie soos saavad õnnistatud kõik sugupõlvad.

Kui see nägemus oli sulgunud, puhkes meile veel üks suur ja hiilgav nägemus; sest meie ees seisis prohvet Eelija, kes võeti taevasse ilma surma maitsmata, ja ta ütles:

Vaata, aeg on käes, millest räägiti Malakia suuga – kes tunnistas, et ta [Eelija] saadetakse enne Issanda suure ja kardetava päeva saabumist —

pöörama isade südamed laste poole ja laste südamed isade poole, et kogu maad ei löödaks needusega —

Seepärast, selle maailmakorralduse võtmed on antud teie kätte; ja selle kaudu te võite teada, et Issanda suur ja kardetav päev on lähedal, lausa ukse ees. (ÕL 110:1–16.)

See oli sündinud! See tähtis sündmus möödus maailmale märkamatuks, kuid see mõjutab iga hinge saatust, kes on siin kunagi elanud või hakkab elama. Asjad hakkasid vaikselt edema. Kirikust sai templeid ehitav kirik.

Maailmas kerkisid siin-seal spontaanseks peetud viisil esile inimesed ja organisatsioonid ning seltsid, kes huvitusid sugupu-uurimisest. See kõik on leidnud aset alates Eelija ilmumisest Kirtlandi templis.

Just sellest päevast, 3. aprillist 1836 alates, hakkasid laste südamed pöörduma nende vanemate poole. Pärast seda ei olnud talitused ajutised, vaid püsivad. Pitseerimise võim on meiega. Ükski volitus ei ole suurema väärtusega. See võim annab tähenduse ja igavese kestvuse kõikidele talitustele, mida tehakse õige volituse kaudu nii elavatele kui surnutele.

KÕIK ON TEHTUD KORRAKOHASELT

Pärast Kirtlandi templis aset leidnud sündmuse sundisid raskused ja tagakiusamised pühasid mujale kolima. Kus nad ka ei elanud, ilmutas Issand neile plaane templite ehitamise kohta. See leidis aset nii Independence'is kui ka Far Westis Missouri osariigis. Sel perioodil toimus pühade tagakiusamine enneolematu raevuga ja nad põgenesid lõpuks Nauvoosse Illinoisi osariiki. Siin saabus jälle ilmutus ning Issanda koja ehitamise käsk.

Issand selgitas, et hoone ehitamise eesmärgiks on talituste ilmutamine. Ta ütles, et tempel tuleks ehitada Tema nimel, et Ta võiks seal ilmutada oma rahvale oma talitused, et Ta võiks ilmutada oma Kirikule asju, mis on hoitud peidetutena maail-

ma loomisele eelnenud ajast peale, asju, mis puutuvad aegade täiuse ajajärku. (Vaata ÕL 124:40–41.)

Ta oli maininud, et tempel on Kiriku liikmetele kohaks, kus viia läbi nende võidmised, pesemised, surnute heaks ristimised, pühad kogunemised ja Leevi poegade ohverduste mälestamised. See oleks koht, kus saada ilmutusi nende kõige pühamates paikades; koht, kus suhelda ja saada seadused ning otsused; koht Siioni ilmutuste ja rajamise alguseks; ning kõigi Siioni kodanike auks, austamiseks ja templiõnnistusteks talituste kaudu, mida tehakse Tema pühas kojas, mis Tema rahval käsitakse alati ehitada Tema pühal nimel. (Vaata ÕL 124:39.)

Talituste seas, mida me Kirikus teeme, on järgnevad: ristimine, sakrament, väikelastele nime ja õnnistuse andmine, haigete võidmine ja õnnistamine, Kiriku kutsesse asetamine, ametisse määramine. Lisaks sellele on olemas ka kõrgemad talitused, mida tehakse templites. Nende hulka kuuluvad pesemised, võidmised, endaument ja pitseerimise talitus, millest räägitakse tavaliselt kui templiabelust.

Kui tähtsad on need talitused meile kui Kiriku liikmetele?

Kas te võite olla õnnelikud, kas te võite olla lunastatud, kas te võite olla ülendatud ilma nendeta? Vastus: Need on enam kui soovitatavad või ihaldatavad ning isegi enam kui vajalikud. Isegi enam kui olulised või eluliselt tähtsad. Need on meile kõigile *otsustava* tähtsusega.

Prohvet Joseph Smith ütles, et talle esitati sageli järgnev küsimus:

„Kas me ei või saada päästetud, ilma et me teeksim läbi kõik need talitused jne.“ Ma vastan: „Ei, me ei saaks päästmise täiust.“ Jeesus ütles: „Minu Isa majas on palju eluasemeid. Ma lähen teile aset valmistama.“ Siin mainitud *maja* tuleks tõlgitseda kuningriigina ja iga isik, kes on ülendatud kõrgeimale eluasemele, peab kuuletuma selestilisele seadusele ja ka kogu seadusele. (*History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, toim B. H. Roberts, 7 kd. [Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1949], 6. kd, lk 184.)

Selestiline ruum Soolajärve templis

President Joseph Fielding Smith ütles:

Mind ei huvita, millist ametit te selles Kirikus hoiate, te võite olla apostel, te võite olla patriarh, ülempreester või keegi teine, aga te ei või saada preesterluse täiust, kui te ei lähe Issanda templisse ega saa neid talitusi, millest prohvet räägib. Ükski mees ei või saada preesterluse täiust väljaspool Issanda templit. (Joseph Fielding Smith, *Elijah the Prophet and His Mission* [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1957], lk 46.)

Me rääkisime enne templis tehtavatest kõrgematest talitustest. Nende hulka kuulub endaument. Endaumendi andmine tähendab rikkamaks tegemist, teisele millegi kauakestva ja väga väärtusliku andmist. Templiendaumendi talitused teevad meid rikkamaks kolmel viisil: a) Talituse saajale antakse Jumalalt saadud võim. „Talituse saajat õnnistatakse ülalt tuleva võimuga.“ b) Talituse saajat õnnistatakse ka teabe ja teadmistega. „Nad saavad õpetust Issanda eesmärkide ja plaanide suhtes.“ (Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2. tr [Salt Lake City: Bookcraft, 1966], lk 227.) c) Altari ääres pitseerituna saabuvad endaumendi osana suurepärased õnnistused, võimed ja au.

Endaumendi kohta on avaldatud kaks määratlust või selgitust. Kõigepealt president Brigham Youngi oma:

Lubage mul anda teile lühike määratlus. Teie endaumendiks on kõikide nende talituste saamine Issanda kojas, mis on teie jaoks vajalikud pärast seda, kui te olete sellest elust lahkunud, et võimaldada teil minna tagasi Isa juurde, möödudes inglitest, kes seisavad valvuritena, olles võimeline andma neile pühasse preesterlusse puutuvad võtmesõnad, tunnused ja tunnustähed ning saama igavese ülenduse hoolimata maast ja põrgust. (*Discourses of Brigham Young*, koost John A. Widtsoe [Salt Lake City: Deseret Book Co., 1971], lk 416.)

Vanem James E. Talmage selgitas endaumenti nii:

Templiendaument hõlmab endas vastavalt selle andmisele kaasaja templites juhiseid, mis on seotud möödunud ajajärgude tähenduse ja järjekorraga ning käesoleva, kui inimaja-

loo toredaima ja silmapaistvaima ajastu tähtsusega. Selle juhenduskursuse hulka kuulub loomisperioodi silmapaistvaimate sündmuste loetlemine, meie esimeste vanemate seisund Eedeni aias, nende sõnakuulmatus ja sellele järgnev väljaheitmine sellest õndsast elukohast, nende seisund üksildases ja sünges maailmas, olles mõistetud elama töötades ja higistades, lunastusplaan, mille kaudu võib saada lepitatud suur üleastumine, suur usust taganemise periood, evangeeliumi taastamine koos kõigi selle muistsete võimude ja eesõigustega, isikliku puhtuse täielik ja hädavajalik tingimus ning pühendumine sellele, mis on praeguses elus õige, ja täpne vastavus evangeeliumi nõuetega. (James E. Talmage, *The House of the Lord* [Salt Lake City: Bookcraft, 1962], lk 99–100; edaspidi *The House of the Lord*.)

See vanem Talmage'i avaldus teeb selgeks, et kui te saate oma endaumendi, saate te juhiseid, mis puutuvad Issanda eesmärgi ja plaanidesse maa loomisel ja selle inimestega täitmisel. Teile õpetatakse, mida tuleb teha, et te võiksite saada ülendatud.

Endaumendi õnnistus on vajalik täielikuks ülenduseks. Iga viimse aja püha peaks püüdma olla selle õnnistuse vääriline ja seda endale saada.

Templis viidatakse pesemise ja võidmise talitustele sageli kui eeltalitustele. Meil on otstarbekohane öelda vaid järgnevat: Endaumendiga on ühenduses pesemised ja võidmised – oma olemuselt enamasti sümboolsed, kuid töötavad niihästi kindlaid koheseid kui ka tulevase õnnistusi.

Nende talitustega ühenduses riietatakse teid templis ametlikult garmendisse ja teile töötatakse sellega seoses imepäraseid õnnistusi. Nende talituste tegemisel on tähtis hoolikalt kuulata ja püüda jätta meelde töötatud õnnistused ning tingimused, mille alusel need täituvad.

Pitseerimise talitus on see talitus, mis seob perekonnad igavesti kokku. Templiabielu on pitseerimise talitus. Kui paar on tsiviilabiellule järgnevalt templis pitseeritud, pitseeritakse lühi-

Selestiline ruum San Diego templis Kalifornia osariigis

kese ja püha talituse ajal nende külge need lapsed, kes sündisid neile sellele eelnevalt, ega sündinud seetõttu lepingus.

Palun tehke kindlaks, et teie elu on täiesti korras. See tuleb üksnes teie templiõnnistuste, teie talituste saamisest, sest „selle talitustes [avaldu] jumalikkuse vägi.“ (ÕL 84:20.)

PÜHAD LEPINGUD

Issand avaldas oma ilmutuses, mida tuntakse nüüd Õpetuse ja Lepingute 132. osana, uue ja igavese lepingu.

Ta ütles, et kui me ei ela selle lepingu järgi, oleme me needud, sest keegi ei saa seda lepingut tagasi lükata ja saada siis luba siseneda Tema ausse.

Kõik, kes soovivad Issandalt õnnistust, peavad kuuletuma seadusele ja tingimustele, mis selle õnnistuse kohta anti, nagu need määrati kindlaks enne maailma rajamist. (Vaata ÕL 132:4–5.)

President Joseph Fielding Smith määratleb uut ja igavest lepingut järgmistega:

Mis on uus ja igavene leping? Ma pean kahjuks ütlema, et Kirikus on mõned liikmed, kes on eksiteele viidud ja valesti informeeritud selle suhtes, mida uus ja igavene leping tegelikult endast kujutab. *Uus ja igavene leping on kõikide evangeeliumi lepingute ja kohustuste kogusumma.* (Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, 3 kd. [Salt Lake City: Bookcraft, 1954–56], 1. kd, lk 156; edaspidi *Doctrines of Salvation*.)

Selle lepingu juurde kuuluvad kõik evangeeliumi talitused, milledest ülimaid tehakse templis. Tsiteerides uuesti president Smithi:

Uue ja igavese lepingu kohta on olemas selgejooneline, üksikasjalik määratlus. *See on kõik – evangeeliumi täius.* Nii on see korra kohaselt sõlmitud abielu, ristimine, preesterlusse asetamine, kõik muu – *iga kokkulepe, iga kohustus, iga tegu, mis puutub Jeesuse Kristuse evangeeliumisse, mis on pitseeritud töötuse Püha Vaimu kaudu, vastavalt tema siin antud sea-*

dusele, osa uuest ja igavesest lepingust. [*Doctrines of Salvation*, 1. kd, lk 158.]

Issand rääkis eelnevalt tsiteeritud salmis (Õpetus ja Lepingud 132:4) eksimatu selgusega, et keegi ei saa seda lepingut tagasi lükata ja saada siis luba siseneda Tema ausse.

Neil, kes lähevad templisse, on õigus võtta endi peale erilisi lepinguid ja kohustusi, mis on seotud nende ja teiste ülendusega. Vanem James E. Talmage kirjutas:

Endaumendi talitused sisaldavad teatud kohustusi, mida inimene peab omalt poolt täitma, nagu leping ja lubadus kuuletuda range vooruslikkuse ja kõlbelse puhtuse seadusele, olla ligimest armastav, heatahtlik, salliv ja puhas; pühendada nii anded kui ka materiaalsed vahendid tõe levitamisele ja inimsoo moraalsele ülendusele; olla jätkuvalt pühendunud tõe huvides ning püüda toetada igal viisil suurt ettevalmistust, et maa võiks saada valmis oma Kuninga – Issanda Jeesuse Kristuse vastuvõtmiseks. Iga lepingu tegemisega ja iga kohustuse enese peale võtmisega tehakse teatavaks töötatud õnnistus, mis sõltub tingimuste ustavast järgimisest. (*The House of the Lord*, lk 100.)

Me teeme Issandaga lepingu pühendada oma aeg, anded ja vahendid Tema kuningriigile.

Me oleme lepingurahvas. Me teeme lepingu anda oma ajalised, rahalised ja annetesse puutuvad vahendid (kõik, mis me oleme ja mida me omame) maa peal oleva Jumala kuningriigi huvides. Lihtsalt öeldes sõlmime me lepingu teha head. Me oleme lepingurahvas ja tempel on meie lepingute keskmeks. See on lepinguallikas.

Tulge templisse! Te peaksite tulema templisse. Toimides siin kellegi asemikuna, kes on läinud eesriide taha, saate te vaadata üle need lepingud, mida teie olete teinud. Te saate meelde tuletda neid suuri vaimseid õnnistusi, mis on seotud Issanda kojaga.

Olge ustavad evangeeliumi lepingutele ja talitustele. Elage nii, et te saate samm-sammult nende pühade talituste kõlvuli-

seks. Austage nendega seotud lepinguid. Tehke seda ja te olete õnnelikud.

Siis on teie elu korras – kõik asjad õiges järjestuses, õiges klassis, õigesse ritta rivistatud. Teie pere on ühendatud korra alusel, mida ei saa kunagi purustada.

Õnnistused, mida te võite saada pühas templis, keskenduvad seal tehtavatele lepingutele ja talitustele. Issandal on kindlasti hea meel, kui me väärime nimetust: „Lepingute pidaja“.

MITTE ILMA VASTUSEISUTA

Templid on Kiriku vaimse jõu keskmeks. Me peaksime eeldama, et kui me püüame osaleda selles pühas ja inspireeritud töös, üritab vastane segada meid kui Kirikut ja meid kui üksikisikuid. Vahelesegamine võib varieeruda varasemate aegade hirmsast tagakiusamisest kuni ükskõiksuseni selle töö suhtes. Viimane on ehk kõige ohtlikum ja nõrgendavam templitööst hoidumise vorm.

Templitööga kaasneb nii suur vastuseis, kuna see on viimse aja pühadele ja kogu Kirikule niivõrd suure vaimse võimu allikaks.

Vanem George Q. Cannon tegi Logani templi nurgakivi pühitsemisel järgneva avalduse:

Iga templi jaoks asetatud vundamendikivi ja iga tempel, mis on tehtud vastavalt korrale, mille Issand on ilmutanud oma pühale preesterlusele, vähendab Saatana võimu maa peal ning suurendab Jumala ja jumalikkuse võimu, liigutab taevaid vägeva väega meie kasuks, hüüab ja kutsub alla meie peale Igaveste Jumalate ja nende õnnistusi, kes nende juures elavad. („The Logan Temple“, *Millennial Star*, 12. nov 1877, lk 743.)

Kui Kiriku liikmed on mures või kui nende mõtteid vaevavad tähtsad otsused, on templisse minek nende jaoks tavaline asi. See on hea koht, kuhu oma hooled viia. Templis võime me saada vaimse väljavaate. Seal, templiteenistuse ajal, pole me „maailmast“.

Nende võimaluste väärtus seisneb suuremalt jaolt tõsiasjas, et me teeme kellelegi midagi, mida nad ei saa iseenda jaoks teha. Osaledes endaumendi istungil kellegi nimel, kes on surnud, julgeme me millegipärast rohkem Issandalt innukalt abi paluda. Kui noored abielupaarid asuvad templi läheduses ja neil on vaja teha otsuseid, on istungil osalemine suure väärtusega. Templi vaimses õhkkonnas on midagi puhastavat ja selgendavat.

Vahel on meie mõtted probleemidest nii tõkestatud ja nii paljud asjad nõuavad korruga tähelepanu, et me lihtsalt ei suuda selgelt mõelda ega selgelt näha. Templis näib meelesegaduse tolm lahkuvat, udu ja ähmasus näivad hajuvat ning me võime „näha“ asju, mida me ei olnud võimelised nägema varem ja võime leida oma murede keskel tee, mis oli meile varem tundmata.

Issand õnnistab meid, kui me osaleme templite pühas talitustöös. Sealsed õnnistused ei piirdu templis teenimisega. Meid õnnistatakse kõigis meie tegemistes. Me oleme kõlvulised, et lasta Issandal huvituda nii meie vaimsetest kui ilmalikest asjadest.

EESRIIDE POOLE

Me peame hakkama mingil määral tunnetama, miks me ehitame templeid ja miks meilt nõutakse neid talitusi. Seejärel juhendatakse ja valgustatakse meid pidevalt vaimselt tähtsates küsimustes. Valguse ja teadmiste täius tuleb rida rea peale, põhimõtte põhimõtte peale. Sellest saab meile – igapäevasele isiklikult – tugev kaitse. See on kaitseks ka Kirikule.

Ükski töö ei ole sellele Kirikule suuremaks kaitseks kui templitöö ja seda toetav sugupuu uurimine. Ükski töö ei ole vaimselt täiustavam. Ükski meie poolt tehtav töö ei anna meile rohkem väge. Ükski töö ei nõua kõrgemat õigsustaset.

Töö, mida me teeme templis, on meile kilbiks ja kaitseks nii individuaalselt kui rahvana.

Templitalitused on need, mille kaudu meid asetatakse Tema lepingu alla. Seal saame me lepingurahvaks.

Kui me võtame vastu templitalitustöösse puutuva ilmutuse, kui me astume lepingutesse tõrksuse ja vabandusteta, kaitseb meid Issand. Me saame inspiratsiooni, millest piisab meie eluprobleemide lahendamiseks.

Templeid puudutav töö on õige. See on ilmutatud eesriide tagant ja ilmutus jätkub.

Kiriku iga liige võib saada templitöö kohta isikliku ilmutuse.

Tulge seega templisse – tulge ja saage oma õnnistused. See on püha töö.

VIIMSE AJA PÜHADE
JEESUSE KRISTUSE
KIRIK

Estonian 36793 124